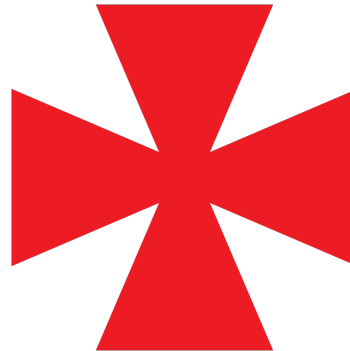

Fråga 1 Juni 2023

Frimurarlogen Arcturus hyreskontrakt i Rådhuset sägs upp

Frimurare finn i hela världen. Svenska Frimurare Orden är Sveriges äldsta ordenssällskap men skiljer sig från många internationella frimurarorganisationer genom att de...

- 1. Tillåter politisk diskussion**
- X. En kristen tro krävs för inträde**
- 2. Accepterar kvinnliga medlemmar**
(så kallat samfrimureri)

- 1. FEL: Politisk diskussion tillåts inte enligt frimurarnas regler.
- X. RÄTT: Tron på ett högre väsen är ett krav i många ordnar, men den sk "Swedish Rite" anger specifikt kristen tro.
- 2. FEL: men det finns frimurarordnar både i Sverige och internationellt som välkomnar kvinnliga medlemmar, så kallat samfrimureri.

Fråga 2 Juli 2023

Kökaos till Storsjöyan

Kön ringlade sig lång till entrén på Storsjöyan när biljett skulle bytas till band. Många köade också till biofilmerna Barbie och Oppenheimer som hade premiär samma månad.

När lanserades Barbiedockan i Sverige?

- 1. 1955
- X. 1959
- 2. 1963

1 FEL: Upphovsmakaren Ruth Handler inspirerades av den tyska förlagan Bild Lilli som kom ut på marknaden 1955.

X FEL: Lanseras i USA 1959

2 RÄTT: Kom till Sverige 1963. BRIO blev generalagent för hela Skandinavien.

1959 lanserades Barbie i USA men först 1963 kom den första Barbiedockan till Sverige. BRIO blev senare generalagent för hela Skandinavien och öppnade sina nordiska försäljningskontor. Upphovsmakaren Ruth Handler inspirerades av den tyska förlagan Bild Lilli som kom ut på marknaden 1955.

Fråga 3

Augusti 2023

Take Mikado stänger

Sedan 2007 har Tsukasa "Tim" Takeuchi och Britt Edlund drivit den omskrivna japanska restaurangen på Stadsdel Norr.

Sushi är kanske den mest kända rätten i det japanska köket. Vad härstammar namnet sushi ifrån?

- 1. Su = vinäger & Shi = ris
- X. Su = bit & shi = fisk
- 2. Su = snabb & Shi = mat

1 RÄTT: vinäger och ris. Det smaksatta riset är grunden i modern sushi.

X FEL

2 FEL

Rätten härstammar från Sydostasien där man lade saltad fisk inlagan i ris som en konserveringsmetod. Fisken fermenterades i rishöljet under flera månader vilket gav en sur smak till riset. För att efterlikna detta smaksattes kokt ris med risvinäger och toppades sedan med neta (rå fisk, grönsaker och algblad kallat nori)

Fråga 4 September 2023

Bastu på Storsjöbadet

Efter en insändare i ÖP om klädregler i bastun blossar en debatt upp och blir riksnyheter. Storsjöbadet ändrar till slut sina regler, men vad gäller numera?

- 1. Endast dam- och herrbastu erbjuds**
- X. Uppdelad bastu: med respektive utan badkläder**
- 2. Det är tillåtet att basta med badkläder**

1 FEL

X FEL

2 RÄTT - Storsjöbadet släpper badklädsförbudet i bastun, då säkerhetsaspekten måste få gå före. Kvinnor är alltså tryggare i bastun med badkläderna på.

Fråga 5
Oktober 2023

Krig på låtsas

Den 13:e oktober köper Microsoft speltillverkaren Activision Blizzard för 69 miljarder dollar (cirka 620 miljarder kronor). Det är den största affären i gamingindustrin hittills.

Vilket datorspel ingår *inte* i Microsofts produktportfölj?

- 1. Call of Duty
- X. Overwatch
- 2. Fortnite

- 1 FEL – Kommer från Activision som numera ägs av Microsoft
- X FEL – Kommer från Blizzard som numera ägs av Microsoft
- 2 RÄTT – Fortnite ägs av EPIC Games

Fråga 6 November 2023

Rebellrektorn i Ragunda

Malin Rimmö, rektor på Hansåkerskolan i Ragunda, väljer att ignorera skolbudgeten för att uppfylla skollagen. Sveriges bestämmelser kring skolgång sträcker sig ända till 1200-talet. På 1700-talet krävdes att föräldrar lärde sina barn att läsa. Skolplikt infördes med folkskolestadgan 1842. När antogs den nuvarande skollagen?

- 1. År 2010
- X. År 1985
- 2. År 2022

1, RÄTT: 2010

X, FEL 1985

2, FEL 2022

Svar: 2010. Förra skollagen från 1985 slutade då gälla. 2022 antogs den senaste läroplanen för grundskolan.

Fråga 7 December 2023

Norrskens trender

December var kallare än vanligt i Sverige. Faktiskt den kallaste december sedan 2012. En vanlig missuppfattning är att norrsken syns bättre när det är kallt ute. Vilken faktor – utöver mörker och klart väder – är avgörande för att uppleva norrsken?

- 1. Solvindens energi och riktning
- X. Mängden positivt laddade partiklar i solens magnetfält
- 2. Månens påverkan på jordens magnetfält

- 1 RÄTT, solvindens energi och riktning
- X FEL, mängden positivt laddade partiklar i solens magnetfält
- 2 FEL, månens påverkan på jordens magnetfält

Svar: a. Energimängden i solvindens magnetfält kommer avgöra styrkan av norrskenet, under förutsättning att solvinden träffar jordens magnetfält med en riktning som gör att energin kan överföras till jordens atmosfär. De laddade partiklarnas kollision med vanligen syre och kväve i atmosfären avger energi i form av fotoner, det vill säga ljus.

https://i0.wp.com/astrofotografen.se/wp-content/uploads/2019/02/GS_20151008_Aurora_7830_Pan.jpg?ssl=1

Fråga 8 Januari 2024

Räkning av vinterfåglar

Det finns drygt 10 000 fågelarter i världen varav 245 arter regelbundet häckar i Sverige. Den traditionella räkningen av vinterfåglar i Sverige genomförs i januari. Vilken var den mest rapporterade fågeln vid 2024 års inräkning?

- 1. Lövsångare
- X. Talgoxe
- 2. Blåmes

- 1 FEL Lövsångare – Sveriges vanligaste fågel. Övervintrar i Sahara.
- X RÄTT talgoxe – vanligaste fågeln vintertid
- 2 FEL blåmes – kommer på andra plats

Talgoxe är rätt svar, följt av blåmes. Koltrast utvidgar sig alltmer. Kungsfågel är Sveriges vanligaste fågel, men flyttar till varmare breddgrader vintertid.

Fråga 9 Februari 2024

Att skjuta in skottdagen

Ordledet *skott* i skottdag och skottår är besläktat med inskott och betyder att något har skjutits in.

Under skidskytte-VM i Tjeckien sköts det friskt. Sverige tog medaljer i stafett, men vilka valörer?

1. **Guld, silver och brons**

X. **Guld och två silver**

2. **Guld och två brons**

1, RÄTT:. Guld herrar, silver damer och brons mixed

X. FEL

2. FEL

Fråga 10
Mars 2024

Betongfabriken i Östersund nedmonteras

I början på mars rivs det sista tornet på betongfabriken från 50-talet. Ett annat industriellt landmärke som försvunnit är Kockumskranen i Malmö. Vart tog den vägen?

1. Den fylldes med pingisbollar och kunde sedan bogseras till Japan
- X. Den står nu rödmålad i Sydkorea och kallas i folkmun "Malmös tårar"
2. Den såldes för 1 dollar och skeppades till Singapore

1 FEL

X RÄTT (se nedan)

2 FEL Den såldes förvisso för den symboliska summan 1 dollar, men skeppades nedmonterad till Sydkorea.

Kranen står nu i Ulsan i Sydkorea, en stor industristad med världens största varvsindustri där ett tiotal bockkranar är aktiva. Kranen är i dag rödmålad med texten *HYUNDAI* i vitt och kallas av koreanerna i folkmun för *Malmös tårar*, då det sägs att Malmös invånare grät när de såg sin kran bogseras i väg.

Fråga 11

April 2024

Sommartid

Första måndagen med sommartid inföll i år den 1:a april. År 1879 införde Sverige normaltids. Innan dess tillämpades olika lokala tider i landet: lokal soltid, järnvägstid, telegraftid och navigationstid.

Från vilken stad utgick man vid införandet av enhetlig tid i Sverige?

1. **Stockholm**
Huvudstaden hade makten
- X. **Örebro (och Östersund)**
vars soltid låg mittemellan Göteborg och Stockholm
2. **Göteborg**
Därifrån utgick järnvägstiden

1 FEL

X RÄTT Örebro var en kompromiss mellan Stockholm och Göteborg. Soltiden var den mest etablerade, vilket gjorde att det skiljde 24 minuter mellan Stockholm och Göteborg. Örebro-tiden låg också nära Greenwich-tid (14 sek differens), men Greenwich-tiden användes till sjöss. Däremot löpte longituden från Örebro upp genom flera Svenska städer, däribland Östersund.

2 FEL Järnvägstiden utgick förvisso från Göteborg men det var inte den som blev normen.

År 1900 infördes zontid i världen och Sverige fick ställa om klockan till Greenwich +1 timme.

Fråga 12
Maj 2024

Musiknationen Sverige

Finalen i Eurovision arrangerades i Malmö. För 50 år sedan stod ABBA som segrare med låten Waterloo. ABBA är en av Sveriges största musikexporter med cirka 8 miljarder spelningar på Spotify.

Färre känner nog till den svenska musikern Johan Röhr som med fler än 600 olika artistnamn har släppt över 2 700 låtar på Spotify, främst instrumentell och avslappnande musik.

Hur många spelningar har han på Spotify?

- 1. Cirka 5 miljarder spelningar
- X. Cirka 10 miljarder spelningar
- 2. Cirka 15 miljarder spelningar

1 FEL
X FEL
2 RÄTT